

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Markéty Pavézové

HISTORIE NÝŘANSKA VE VYUČOVÁNÍ NA 1. STUPNI ZŠ

Vedoucí práce: PaedDr. Helena Východská

Markéta Pavézová si pro svou diplomovou práci vybrala téma odborně historického a metodického zpracování místní regionální historie v hodinách vlastivědy (i jiných předmětech) za ZŠ. Je jisté, že historické poznatky na I. stupni ZŠ by měly být stavěny právě na regionálních dějinách, školní praxe tomuto didaktickému principu však v drtivé většině případů neodpovídá. Diplomovou práci Markéty Pavézové proto vnímám jako reakci na tento stav i jako výzvu k úpravě obsahu i k implementaci účelnějších metod ve výuce vlastivědy. **Téma je proto zvoleno vhodně a aktuálně.**

Z hlediska obsahového představuje práce Markéty Pavézové de facto ucelenou **metodiku pro využití regionálních dějin**, a především dějin těžby uhlí na Nýřansku. Teoretická část, která zpřehledňuje místní dějiny i praktická část s návrhy didaktických aplikací pro skupinu předmětů Člověk a jeho svět, jsou vlastně praktickými kroky v přípravě učitele i žáka na hodiny vlastivědy s širokým přesahem v oblasti mezipředmětových vztahů.

DP je členěna logickým způsobem. Záměry a cíle, stejně jako použité informační zdroje a metody práce, autorka analyzuje v precizním úvodu DP (str. 5 – 10). Markéta Pavézová mimo jiné uvádí: *„Jedním z cílů mé diplomové práce bylo proto navrhnout metodický návod, který by pedagogové mohli bezprostředně využít při výuce regionální historie a který by se mohl stát námětem či inspirací pro jejich další pedagogickou činnost“*. Je zřejmé, že tento, ale i další dílčí cíle své absolventské práce, autorka naplňuje zcela.

V předložené práci oceňuji jednak pečlivou odbornou přípravu, jejímž výsledkem je velmi podařená interpretace místních dějin se zaměřením na pedagogu I. stupně, a jednak zdařilé naplnění požadavků současné kurikulární koncepce. Mnohé současné edukační zásady obsažené v hlavních kurikulárních dokumentech (RVP) bývají ve školní praxi často vnímány jen na úrovni formálních proklamací. DP Markéty Pavézové dokazuje, že odborná teoretická průprava a metodická nápaditost mohou smysluplně naplňovat mnohé z teoretických edukačních zásad. Autorka se orientuje především na zajímavé aktivizující metody a formy práce s dětmi, na didaktické činnosti s přesvědčivým edukačním obsahem a s akcentem na velmi žádoucí interdisciplinární vztahy.

Autorka zvolila cestu výběru regionálních specifik, především se zaměřením na „černý kámen“ či „černé zlato“. Dějiny regionu a dějiny těžby černého uhlí včetně zajímavých přírodovědných souvislostí Markéta Pavézová prezentuje jako ucelené akce v rozvrhu mnoha hodin, přičemž jednotlivé návrhy jsou rozpracovány velice důkladně, systematicky a prakticky. Část DP s návrhy konkrétních didaktických forem považuji za přirozené a zdařilé finále. Metodické manuály pro učitele jsou jasné a praktické, úkoly pro děti jsou nápadité, vyvážené, původní, a především hodnotné. Oceňuji celkovou přístupnost úkolů a promyšlenou náročnost odpovídající schopnostem dětí 4. a 5. třídy ZŠ.

DP dokládá pedagogickou erudici i konkrétní didaktické kompetence autorky doplněné kvalitní a chvályhodnou teoretickou přípravou v oblasti historické.

Z hlediska formálního obsahuje práce všechny požadované náležitosti. Poznámkový aparát je použit účelně a dostatečně. Použitá literatura k dané problematice jistě nepředstavuje vyčerpávající seznam, avšak uvědomíme-li si, že autorčiným hlavním zájmem byl především soubor metodických návodů ke zkvalitnění výuky místních dějin na 1. stupni ZŠ, hodnotím její výběr jako nadmíru uspokojivý. Obrazové přílohy, vhodně umístěné v praktické části DP, jsou účelné a vhodně ilustrativní.

Otázka autorce: Vámi navrhované didaktické aktivity jsou velmi zajímavé. Měla jste možnost nějakou z nich již využít např. při své pedagogické praxi! Pokud ano, s jakým výsledkem?

Diplomová práce Markéty Pavézové je kvalitním, vyrovnaným a uspořádaným završením vysokoškolského studia, proto ji doporučuji k obhajobě s návrhem na hodnocení **v ý b o r n é.**

V Plzni 27. 5. 2021

PaedDr. Helena Východská